

The Great Controversy Over the Daughter's Cowife

1. דברים פרק כה

(ה) כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובו אין לו לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר בקמה גבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה:
(ו) והיה הבכור אשר תלד יקום על שם אחיו המת ולא ימחה שמו מישראל:
(ז) ואם לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו ועלתה יבמתו השערה אל הזקנים ואמרה מאן יבמי להקים לאחיו שם בישראל לא אבה יבמי:
(ח) וקראו לו זקני עירו ודברו אליו ועמד ואמר לא חפצתי לקחתה:
(ט) ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים וקלצה געלו מעל רגלו וירקה בפניו וענתה ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו:
(י) ונקרא שמו בישראל בית חלוץ הנעל: ס

2. Mishnah Yevamot 1:4

בית שמאי מתירין הצרות לאחים ובית הלל אוסרים חלצו בית שמאי פוסלין מן הכהונה ובית הלל מכשירים נתיבמו בית שמאי מכשירים ובית הלל פוסלין
אף על פי שאלו אוסרין ואלו מתירין אלו פוסלין ואלו מכשירין לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל ולא בית הלל מבית שמאי כל הטהרות והטומאות שהיו אלו מטהרין ואלו מטמאין לא נמנעו עושין טהרות אלו על גבי אלו:

Beth Shammai permit the cowives to the [surviving] brothers but Beth Hillel prohibit. If they perform *halisa*, Beth Shammai disqualify [the children of the cowives] from [marrying into] the priesthood but Beth Hillel qualify them. If they perform *yibbum*, Beth Shammai qualify them but Beth Hillel disqualify them.

Even though these prohibit and these permit, Beth Shammai did not refrain from marrying women from Beth Hillel, nor did Beth Hillel [refrain from marrying women] from Beth Shammai. They [also] did not refrain from using any pure and impure items that these declared pure and these declared impure one on top of the other to prepare pure [foods].

- What is the message of this Mishnah?
- What problems does it raise?

3. מקצת מעשה התורה - The Halakhic Letter from the Dead Sea Scrolls

4Q397 f6 13:10 [ואפ בהיות לה]ם[ה ט]מאות [נגע אין] להאכילם [מהקודשים עד בוא השמש ביום ה]שמי[ני. ועל]

4Q397 f6 13:11 [טמאת נפש] האדם שאנחנו א[ומ]רים שכול[עצם שהיא חסרה ושלמה כמ]ש[פ]ט המת או החל[ל]

4Q397 f6 13:12 [הוא]. ועל הזנות הנע[ס]ה בתוכ הע[ם] והמה בני זרע קדש[כשכתוב קודש] [ישראל].

4Q397 f6 13:13 [ועל בהמתו הטהו]רה כתוב של[וא] להרביעה[ה כלאים]. ועל לבושו שלוא יהיה[שעטנו ושל]וא לזרוע[

4Q397 f6 13:14 [שדו וכרמו כלאי]ם ב[ג]לל שה[מה] קדושים ובני אהרון קדושי קדושים. ואת[מה] יוד[עים]

4Q397 f6 13:15 [שמקצת הכוהנים והעם מתערבים והם מתוככים ומטמאים את זרע הקודש] ש[וא] את זרעם[.

4Q397 f6_13:10 [(B71) Indeed, while th[e]y are yet] lepro[us,] they may [not] eat [from the holy food (B72) until sunset on] the eigh[th] day. Concerning]

4Q397 f6_13:11 [the impurity (B73) of] the dead, we have de[termin]ed that every[bone, whether a piece (B74) or the whole is considered according to the com]m[and]ment of the dead or the sla[in.]

4Q397 f6_13:12 (B75) Concerning the fornication which is pr[act]iced among the peo[ple, although they are children of the holy seed,] (B76) as it is written, ["Israel is] holy" (Jeremiah 2:3).

4Q397 f6_13:13 [Concerning a cle[an] animal of an Israelite,] (B77) it is written that it is n[ot] (lawful) to breed [it with another species. Concerning the clothing of an Israelite, it is written that it must not (B78) be] of mixed substances. A[nd he must not sow]

4Q397 f6_13:14 [his field or his orchard with two species of plant]s, (B79) b[e]cause t[hey are holy and the sons of Aaron are most holy. (B80) But y]ou kn[ow]

4Q397 f6_13:15 [that some of the priests and the people are intermarrying. (B81) They are] uniting and defiling the hol[y] [seed as well as (B82) their own with forbidden marriage partners.]

4Q397 f14_21:7 [ואתם יודעים ש]פרשנו מרוב הע[ם ומכול טמאתם] 4Q397 f14_21:8 [ו]מהתערב בדברים האלה ומלבוא ע[מהם] לגב אלה.

4Q397 f14_21:7 [But you know that] we have separated from the majority of the peo[ple and from all their uncleanness]

4Q397 f14_21:8 [and] from being party to these matters or going along w[ith them] in these things.

- This is from a letter written by the head of the Dead Sea Sect to the Hasmonean king explaining why they decided to leave Jerusalem and live in the desert. It lists 22 points of legal disputes.
- Compare the way the sect handled their legal differences with the way the Houses of Shammai and Hillel did theirs. Compare the issues about which they disagreed.

Yerushalmi Yeb 3a-b	Tosefta Yeb 1:9-13
Links between Beth Shammai and Samaritan interpretation.	
A. תני אמר רבי יוחנן בן נורי ראה היאך הלכה זו רווחת בישראל אם לקיים דברי בית שמאי הוולד ממזר מדברי בית הלל אם לקיים דברי בית הלל הוולד ממזר מדברי בית שמאי בואו ונתקן שיהו הצרות חולצות ולא מתייבמות תני לא הספיקו להתקין עד שנטרפה השעה	A. הלכה ט - נתיבמו בית שמיי אוי הן כשירות והולד כשר בית הלל אוי הן פסולות והולד ממזר אמר ר' יוחנן בן נורי בא וראה היאך הלכה זו רווחת בישראל לקיים כדברי בית שמיי הולד ממזר כדברי בית הלל אם לקיים כדברי בית הלל הוולד פגום כדברי בית שמאי אלא בוא ונתקין שיהו הצרות חולצות ולא מתייבמות ולא הספיקו לגמור את הדבר עד שנטרפה שעה
B. אמר רבן שמעון בן גמליאל ואם כן מה נעשה לצרות הראשונות שנישאו	B. הלכה י - אמר רבן שמעון בן גמליאל מה נעשה להם לצרות הראשונות
E. אמר רבי לעזר אע"פ שנחלקו ב"י שמאי ובית הלל בצרו' מודין היו שאין הוולד ממזר שאין ממזר אלא מאשה שהיא אסורה עליו איסור ערוה וחייבין עליה כרת	C. שאלו את ר' יהושע בני צרות מהן אמר להם למה אתם מכניסין ראשי לבין שני הרים גדולים לבין בית שמיי ובין בית הלל שיריצו את ראשי אלא מעיד אני על משפחת בית עלובאי מבית צבאים ועל משפחת בית קיפאי מבית

	מקושש שהן בני צרות ומהם כהנים גדולים והיו מקריבין לגבי מזבח
D. אמר רבי טרפון תאב אני שיהא לי צרת הבת שאשיאה לכהונה	D. אמר ר' טרפון תאיב אני שתהא לי צרת הבת ואסיאנה לכהונה
C. שאלו את רבי יהושע בני צרת מה הן אמר להן הרי אתה מכניסין את ראשי בין שני ההרים הגבוהים בין דברי בית שמאי ובין דברי בית הלל בשביל שיריצו את מוחי אבל מעיד אני על משפחת בית ענוביי מבית צבועים ועל משפחת בית נקיפי מבית קושש שהיו בני צרות והיו בני בניהם כהנים גדולים עומדין ומקריבין על גבי המזבח	E. אמר ר' אלעזר אע"פ שנחלקו בית שמיי כנגד בית הלל בצרות מודים שאין הולד ממזר שאין ממזר אלא מן האשה שאיסורה איסור ערוה וחיבין עליה כרת
R. Dosa story	
F. אע"פ שנחלקו בית שמאי ובית הלל בצרות ובאחיות ובגט ישן ובספק אשת איש ובמקדש בשוה פרוטה והמגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי והאשה מתקדשת בדינר ובשוה דינר לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל ולא בית הלל מבית שמאי אלא נוהגין באמת ובשלום שנאמר והאמת והשלום אהבו	F. אע"פ שנחלקו בית שמיי כנגד בית הלל בצרות ובאחיות ובספק אשת איש ובגט ישן ובמקדש את האשה בשוה פרוטה והמגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי לא נמנעו בית שמיי לישא נשים מבית הלל ולא בית הלל מבית שמיי אלא נהגו האמת והשלום ביניהן שני האמת והשלום אהבו
ממזירות בנתיים ואת אמר הכין היך עבידא קידש הראשון בשוה פרוטה והשיני בדינר על דעתיה דבית שמאי מקודשת לשיני והוולד ממזר מן הראשון על דעתיה דבית הלל מקודשת לראשון והוולד ממזר מן השיני.	
1. ר' יעקב בר אחא בשם רבי יוחנן מודין בית שמאי לבית הלל לחומרין	
מעטה בית שמאי ישאו נשים מבית הלל דאינון מודיי להון ובית הלל לא ישאו נשים מבית שמאי דלית אינון מודיי להון	
2. רבי הילא בשם ר' יוחנן אילו ואילו כהלכה היו עושין	
אם כהלכה היו עושין בדא תנינן שלחו להן בית שמאי ופחתוה שבית שמאי אומרים עד שיפחות את רובה	
3. אמר רבי יוסי בי רבי בון עד שלא בא מעשה אצל בית הלל היו בית שמאי נוגעין בו משבא מעשה אצל בית הלל לא היו בית שמאי נוגעין בו	
אמר רבי אבמרי יאות מה תנינן טימאו טהרות למפרע לא מיכן ולהבא	
4. רבי יוסי בי רבי בון אמר רב ושמואל חד אמר אילו ואילו כהלכה היו עושין וחד אמר אילו כהילכתן ואילו כהילכתן ממזרות בנתיים ואת אמר הכין	
המקום משמר ולא אורע מעשה מעולם	
	G. הלכה יא - אע"פ שאילו אוסרין ואילו מתירין לא נמנעו עושין טהרות אילו על גב אילו לקיים מה שני כל דרך איש זך בעיניו ותכן לבות ה'
	H. הלכה יב - ר' שמעון או' מן הספק לא היו נמנעין אבל נמנעין הן מן הודיי
I. כהדא דתני כל הרוצה להחמיר על עצמו לנהוג כחומרי בית שמאי וכחומרי בית הלל על זה נאמר והכסיל בחושך הולך כקולי אילו ואילו נקרא רשע אלא או כדברי בית שמאי כקוליהם וכחומריהן או כדברי בית הלל וכקוליהם וכחומריהן	I. הלכה יג - לעולם הלכה כדברי בית הלל הרוצה להחמיר על עצמו לנהוג כדברי בית שמיי וכדברי בית הלל על זה נאמי הכסיל בחשך ילך התופס קולי בית שמיי וקולי בית הלל רשע אלא אם כדברי בית שמיי כקוליהן
הדא דתימר עד שלא יצאת בת קול אבל משיצאת בת קול לעולם הלכה כדברי בית הלל וכל העובר על דברי בית הלל חייב מיתה תני יצאתה בת קול ואמרה אילו ואילו דברי אלהים חיים הם אבל הלכה כבית הלל לעולם באיכן יצאת בת קול רבי ביבי בשם רבי יוחנן אמר	

4. Yerushalmi Yevamot 1:6 (3a-b)

רבי סימון בשם ר' יוסי בשם נהוריי טעמון דבית שמאי לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר החיצונה לא תהיה לאיש זר
 אתייה דבית שמאי כאילין כותייה שהן מייבמין את הארוסות ומוציאין את הנשואות דאינון דרשין חוצה החיצונה
 מה מקיימין בית שמאי וכן אין לו אמר רבי יעקב דרומייה קומי רבי יוסי וכן אין לו מן הנשואה החיצונה לא תהיה לאיש זר אמר ליה לא יחסדונך כותאי דאת מקיים דרשיהון
 תני רבי שמעון בן אלעזר **נומיתי לסופרי כותים מי גרם לכם לטעות דלית אתון דרשין כר' נחמיה דתני בשם ר' נחמיה כל דבר שהוא צריך למד מתחילתו ולא ניתן לו ניתן לו הא בסופו כגון לחוץ חוצה לשעיר שעירה לסוכות סוכותה.** מתיבין לרבי נחמיה והא כתיב ישובו רשעים לשאולה אמר רבא בר זבדא לדייטי התחתונה של שאול.

R. Simon in the name of R. Yose in the name of Nahorai: "The scriptural basis for the position of the Beth Shammai is this: *'The wife of the deceased shall not be married outside to a stranger'* (Deut 25:5). The woman who is outside [of a consanguineous relationship with the living brother] should not marry a stranger."

[In interpreting "outside" to refer to the woman's status], the view of the House of Shammai accords with the opinion of these Samaritans who enter into levirate marriage with those who have been betrothed but who send away those who have been in a fully consummated marriage. For they interpret "outside" to mean "an outsider."

How do the Samaritans interpret the statement, "And has no sons" (Deut 25:5)? Said R. Ya'aqov the Southerner before of R. Yose, "If he has no son from the woman to whom he is married then one who is an outsider [betrothed] should not marry a stranger." He said to him, "The Samaritans should not denigrate you since you uphold their interpretations."

R. Shimon ben Eleazar taught, **"I remarked to Samaritan scribes, 'Who made you err? It was that you do not interpret Scripture as does R. Nehemiah.** For it has been taught in the name of R. Nehemiah, **"Any word that requires a *lamed* at the beginning of the word, and such a letter has not been supplied, gets a *heh* at the end. This would, for example, be in the contrast between, 'to outside' and 'outside-ward,' 'to Seir,' and 'Seir-ward,' 'to Sukkoth' and 'Sukkoth-ward.'**" They objected to R. Nehemiah, "But it is written, *'the wicked will return to Sheol-ward'* (Ps 9:17)." Said R. Raba bar Zabda, "It means to the lowest level of Sheol."

- *What message does this sugya send by comparing Beth Shammai's interpretation to that of the Samaritans?*

5. Bavli Yevamot 13b

[1] אמר רבי שמעון בן פזי מאי טעמא דבית שמאי דכתיב (דברים כה: ה) לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר חוצה מכלל דאיכא פנימית ואמר רחמנא לא תהיה
 [2] ובית הלל מיבעי להו לכדרב יהודה אמר רב דאמר רב יהודה אמר רב מנין שאין קידושין תופסין ביבמה שנאמר לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר לא תהיה בה הויה לזר
 [3] ובית שמאי מי כתיב לחוץ חוצה כתיב
 [4] ובית הלל כיון דכתיב חוצה כמאן דכתיב לחוץ דמי דתניא ר' נחמיה אומר כל תיבה שצריכה למ"ד בתחלתה הטיל לה הכתוב ה"א בסופה ותנא דבי ר' ישמעאל כגון אלים אלימה מחנים מחנימה מצרים מצרימה דבלתימה ירושלימה מדברה

[5] ובית שמאי דרב יהודה אמר רב מנא להו מלאיש זר נפקא
 [6] ובית הלל נמי תיפוק להו מלאיש זר אין הכי נמי
 [7] חוצה למה לי לרבות הארוסה
 [8] ואידך מחוצה החוצה
 [9] ואידך חוצה החוצה לא משמע להו

[10] רבא אמר טעמייהו דבית שמאי דאין איסור חל על איסור תינח היכא דנשא מת ואחר כך נשא חי לא אתי איסור אחות אשה וחייל איסור אשת אח אלא נשא חי ואחר כך נשא מת אחות אשה קדים כיון דלא אתי איסור אשת אח וחייל איסור אחות אשה הויא לה צרת ערוה שלא במקום מצוה ושריא

[1] R. Shimon ben Pazi said, what is the reason of Beth Shammai? For it is written, “*The wife of the deceased shall not be married outside to a stranger*” (Deut 25:5). This implies that there is an inside [wife who is related to the brother]; yet, the Merciful One said, [the unrelated wife] “*shall not be married...*”

[2] Beth Hillel requires [the word “*outside*”] as Rav Yehuda said in the name of Rav, for Rav Yehuda said in the name of Rav, “From where do we know that betrothal of a levirate woman is not effective? For it is written, ‘*The wife of the deceased shall not be married outside to a stranger*’ – she cannot be married to a stranger.

[3] Beth Shammai [counters], is it written *la-hus*? Rather, it is written *husa*.

[4] Beth Hillel [counters], since it is written *husa*, it is as if it is written *la-hus*. For it has been taught, **R. Nehemiah says, “Any word that requires a lamed at the beginning of the word, Scripture attaches to it a heh at the end.** The house of R. Ishmael teaches, **Such as ‘elim ‘elimah (Exod 15:27), mahanaim mahanaimah (2Sam 17:24), misrayim misrayimah (Gen 12:10), diblataimah (Num 33:46), yerushalaimah (Ez 8:3), midbarah (1Chron 5:9).**

[5] From where does Beth Shammai derive the ruling of Rav Yehuda in the name of Rav? From “*to a stranger.*”

[6] Then let Beth Hillel also derive this ruling from “*to a stranger*”? Indeed, this is so.

[7] [According to Beth Hillel,] why do I need “*outside*”? To include the betrothed woman.

[8] And the other one? [Beth Shammai could derive the betrothed woman] from [the extra *heh* in] *husa - hahusa*.

[9] And the other one? [Beth Hillel] does not derive from [the extra *heh* in] *husa - hahusa*.

[10] Rava says, the reason of Beth Shammai is that a prohibition cannot apply when there is already another prohibition. This is acceptable in a case where the deceased brother had married and then the living brother married since the prohibition of the wife’s sister does not apply to the prohibition of the brother’s wife. However, if the living brother had married and then the deceased brother married then the prohibition of the wife’s sister precedes? Since the prohibition of the brother’s wife does not apply to the prohibition of the wife’s sister, she is a cowife of an incestual relation who is not included in the commandment [of *yibbum*] and therefore permitted.

- Compare the Yerushalmi and Bavli versions. Note the similarities and differences.
- What impression do you get from the Bavli regarding the legitimacy of Beth Shammai and how does it differ from the message of the Yerushalmi?

6. Yerushalmi Yevamot 1:6 (3b)

[F] אף על פי שנחלקו בית שמאי ובית הלל בצרות ובאחיות ובגט ישן ובספק אשת איש ובמקדש בשוה פרוטה והמגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי והאשה מתקדשת בדינר ובשוה דינר לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל ולא בית הלל מבית שמאי אלא נוהגין באמת ובשלום שנאמר והאמת והשלום אהבו

ממזירות בנתיים ואת אמר הכין?...

[1] ר' יעקב בר אהא בשם רבי יוחנן מודין בית שמאי לבית הלל לחומרין מעתה בית שמאי ישאו נשים מבית הלל דאינון מודיי להון ובית הלל לא ישאו נשים מבית שמאי דלית אינון מודיי להון

[2] רבי הילא בשם ר' יוחנן אילו ואילו כהלכה היו עושין אם כהלכה היו עושין בדא תנינן שלחו להן בית שמאי ופחתוה שבית שמאי אומרים עד שיפחות את רובה

[3] אמר רבי יוסי בי רבי בון עד שלא בא מעשה אצל בית הלל היו בית שמאי נוגעין בו משבא מעשה אצל בית הלל לא היו בית שמאי נוגעין בו

אמר רבי אבמרי יאות מה תנינן טימאו טהרות למפרע לא מיכן ולהבא

[4] רבי יוסי בי רבי בון אמר רב ושמואל חד אמר אילו ואילו כהלכה היו עושין וחד אמר אילו כהילכתן ואילו כהילכתן

ממזרות בנתיים ואת אמר הכין

המקום משמר ולא אורע מעשה מעולם

[I] כהדא דתני כל הרוצה להחמיר על עצמו לנהוג כחומרי בית שמאי וכחומרי בית הלל על זה נאמר

והכסיל בחושך הולך כקולי אילו ואילו נקרא רשע אלא או כדברי בית שמאי כקוליהם וכחומריהן או

כדברי בית הלל וכקוליהם וכחומריהן

הדא דתימר עד שלא יצאת בת קול אבל משיצאת בת קול לעולם הלכה כדברי בית הלל וכל העובר על דברי בית הלל חייב מיתה תני יצאתה בת קול ואמרה אילו ואילו דברי אלהים חיים הם אבל הלכה כבית הלל לעולם באיכן יצאת בת קול רבי ביבי בשם רבי יוחנן אמר ביבנה יצאת בת קול.

[F] **Even though Beth Shammai and Beth Hillel argue about cowives, sisters, an outdated divorce paper, a doubtful adulteress, one who betroths with the worth of a perut^{ah}, one who divorces his wife and sleeps with her at an inn, and a women who is betrothed with a *dinar* or the worth of a *dinar*, still Beth Shammai did not refrain from marrying women of Beth Hillel nor did Beth Hillel from Beth Shammai. Rather they practiced with truth and peace as the verse states, “*Truth and peace do they love*” (Zech 8:19).**

How can you say this when they disagree about an issue that includes *mamzerut*?...

[1] R. Ya`aqov bar Aha in the name of R. Yohanan [said], “Beth Shammai agrees to the stringencies of Beth Hillel.”

If so, Beth Shammai should marry women of Beth Hillel since they [Beth Shammai] agree with them [Beth Hillel], but Beth Hillel should not marry women of Beth Shammai since they [Beth Hillel] do not agree with them [Beth Shammai].¹

[2] R. Hila in the name of R. Yohanan [said], “Both these and those followed halakha.” If they both followed halakha then what about that which we have learned in the Mishnah, **Beth Shammai sent people to widen [the hole] since Beth Shammai says [it is not valid] until one hollows out most of it.**²

[3] R. Yose said in the name of R. Bun, “Before a case reached Beth Hillel, Beth Shammai would get involved in it, but once a case came before Beth Hillel, Beth Shammai would no longer get involved with it.” R. Abamari said, “This is correct. What have we learned, that they defiled the pure items retroactively? No, only from now on.”

[4] R. Yose said in the name of R. Bun, “Rav and Shmuel, one of them said ‘these and those followed one halakha’ and the other said ‘these followed their halakha and those followed their halakha.’”

¹ Qorban ha-`edah suggests that the text is corrupt and that the names in this statement should be swapped. If Beth Shammai kept the stringencies of Beth Hillel then Beth Hillel would agree to marry Beth Shammai but Beth Shammai would still have a problem marrying Beth Hillel because of cases where Beth Hillel was more lenient.

² mMiq 4:5.

How can you say this when they disagree about an issue that includes *mamzerut*?³

God watches and no [problematic] case ever occurred.

[I] This is similar to that which we learned: **Anyone who wants to be stringent upon himself to practice the stringencies of Beth Shammai as well as the stringencies of Beth Hillel, upon him the verse states, “The fool walks in darkness” (Eccl 2:14). One who follows the leniencies of these and those is called wicked. Rather, choose either according to Beth Shammai with their leniencies and stringencies, or according to Beth Hillel with their leniencies and stringencies.**

You say this before the heavenly voice sounded, but since the heavenly voice went out halakha is always like Beth Hillel and anyone who transgresses the words of Beth Hillel deserves death. We learned, the heavenly voice came out and said these and those are the words of the living God; however, the halakha follows Beth Hillel always. Where did the heavenly voice come out? R. Bevai in the name of R. Yohanan said, “The heavenly voice came out at Yavneh.”

- *The Yerushalmi proposes three solutions to the problem of how the Houses could marry despite problems of mamzerut. Summarize each solution.*
- *What is the final verdict in [I] about practicing according to Beth Shammai?*

7. Bavli Yevamot 14a-16a

[1] תא שמע: אף על פי שאלו אוסרים ואלו מתירים, לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל, ולא בית הלל מבית שמאי;⁴ אי אמרת בשלמא לא עשו, משום הכי לא נמנעו, אלא אי אמרת עשו, אמאי לא נמנעו? בשלמא בית שמאי מבית הלל לא נמנעו, דבני חייבי לאוין נינהו, אלא בית הלל מבית שמאי אמאי לא נמנעו? בני חייבי כריתות - ממזרים נינהו! וכי תימא, קסברי בית הלל דאין ממזר מחייבי כריתות, והאמר רבי אלעזר: אף על פי שנחלקו בית שמאי ובית הלל בצרות, מודים שאין ממזר אלא ממי שאיסורו איסור ערוה וענוש כרת!⁵ אלא לאו שמע מינה: לא עשו! לא, לעולם עשו, דמודעי להו ופרשי. והכי נמי מסתברא, דקתני סיפא: כל הטהרות...אלא לאו דמודעי להו, שמע מינה.

[2] תא שמע: אף על פי שנחלקו בית שמאי ובית הלל בצרות...לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל, ולא בית הלל מבית שמאי, ללמדך, שחיבה וריעות נוהגים זה בזה, לקיים מה שנאמר: האמת והשלום אהבו.⁶ ר"ש אומר: נמנעו הן מן הודאי, ולא נמנעו מן הספק;⁷ אי אמרת בשלמא עשו, משום הכי נמנעו, אלא אי אמרת לא עשו, אמאי נמנעו? ...כדאמר רב נחמן בר יצחק... ומאי שנא מן הודאי? דאיסורא הוא, ספק נמי איסורא הוא! לא תימא מן הספק, אלא אימא מן הסתם, דמודעי להו ופרשי. ומאי קא משמע לך? דאהבה וריעות נוהגים זה בזה...

³ This question is underlined because it is repeated like a refrain; it highlights of the basic problem addressed by the sugya.

⁴ mYev 1:4.

⁵ tYev 1:10.

⁶ Ibid.

⁷ Ibid. 1:12. In the Tosefta, R. Shimon [H] qualifies the statement concerning purity laws [G]. The Bavli skips this statement and instead quotes the end of the Mishnah, which makes the same point regarding purity laws. The application of R. Shimon [H] to the previous statement [F] regarding various marriage laws is still valid since even in the original Tosefta it is likely that R. Shimon [H] should apply to both prior statements [F and G].

[3] תא שמע, דאמר רבי יוחנן בן נורי: ...בואו ונתקן להן לצרות, שיהו חולצות ולא מתייבמות...אמר לו רבן שמעון בן גמליאל: מה נעשה להם לצרות הראשונות מעתה?⁸ אי אמרת בשלמא עשו, היינו דקאמר מה נעשה, אלא אי אמרת לא עשו, מאי מה נעשה?
אמר רב נחמן בר יצחק: לא נצרכה אלא לצרה עצמה...⁹

[4] ת"ש, דא"ר טרפון: תאבני, מתי תבא צרת הבת לידי ואשאנה?¹⁰
אימא: ואשיאנה. והא תאבני קאמר! לאפוקי מדרבי יוחנן בן נורי.

[5] ת"ש: מעשה בבתו של רבן גמליאל שהיתה נשואה לאבא אחיו, ומת בלא בנים, וייבם רבן גמליאל את צרתה. ותסברא? רבן גמליאל מתלמידי ב"ש הוא?
אלא, שאני בתו של רבן גמליאל, דאילונית הואי...

[6] מתיב רב משרשיא: מעשה בר' עקיבא שליפט אתרוג באחד בשבט, ונהג בו ב' עשורין, אחד כדברי ב"ש ואחד כדברי ב"ה. שמע מינה: עשו?
ר' עקיבא גמריה אסתפק ליה, ולא ידע אי בית הלל באחד בשבט אמור, או בט"ו בשבט אמור.

[7] מתיב מר זוטרא: מעשה וילדה כלתו של שמאי הזקן, ופיחת את המעזיבה וסיכך על גבי מטה בשביל קטן¹¹, ש"מ: עשו?
התם, הרואה אומר לאפושי אויר קעביד.

[8] מתיב מר זוטרא: מעשה בשוקת יהוא שהיתה בירושלים, והיתה נקובה למקוה, וכל טהרות שהיו בירושלים נעשים על גבה, ושלחו בית שמאי והרחיבוה, שבית שמאי אומרים: עד שתיפחת ברובה,¹² ...שמע מינה: עשו!
התם, הרואה אומר לאפושי מיא הוא דקא עביד.

[9] תא שמע, דא"ר אלעזר בר צדוק: כשהייתי לומד תורה אצל ר' יוחנן החורני, ראיתי...¹³ ואף על פי שתלמיד שמאי היה, כל מעשיו לא עשה אלא כדברי בית הלל.¹⁴
אי אמרת בשלמא עשו, היינו רבותיה, אלא אי אמרת לא עשו, מאי רבותיה?

[10] תא שמע, שאלו את ר' יהושע: צרת הבת, מהו?...אמר להם: מפני מה אתם מכניסין ראשי בין שני הרים גדולים, בין שתי מחלוקות גדולות בין בית שמאי ובין בית הלל? מתיירא אני שמא ירוצו גלגתי...¹⁵
אי אמרת בשלמא עשו, היינו דקאמר מתיירא אני, אלא אי אמרת לא עשו, אמאי קאמר מתיירא אני?...

[11] תא שמע: בימי רבי דוסא בן הרכינס הותרה צרת הבת לאחין,
שמע מינה: עשו, שמע מינה.

[1] Come and hear: Even though these prohibit and these permit, Beth Shammai did not refrain from marrying women from Beth Hillel, nor did Beth Hillel from Beth

⁸ tYev 1:9-10. In the version cited in bYev 27a, Rav Nahman bar Isaac adds that afterwards they did in fact make such a decree.

⁹ Rav Nahman explains that Beth Shammai did not in fact practice their opinion and so there is no problem of their children for Beth Hillel. Beth Shammai, however, will still have a problem with the cowives who married out without *halisa*. It is thus possible to explain the statement of Rabban Shimon ben Gamaliel even assuming that Beth Shammai practiced according to Beth Hillel.

¹⁰ tYev 1:10.

¹¹ mSuk 2:8.

¹² mMiq 4:5.

¹³ mEd 4:6.

¹⁴ tSuk 2:3

¹⁵ tYev 1:10.

Shammai. If you say they [Beth Shammai] did not act [according to their opinions] it is well; for that reason they did not refrain [from marrying]. But if you say they did act, why did they not refrain? It is well that Beth Shammai did not refrain [from marrying] Beth Hillel since they [those prohibited by Beth Shammai] are only liable to a negative precept. However, why did Beth Hillel not refrain [from marrying] Beth Shammai since they [those prohibited by Beth Hillel] are liable to *karet* and their children are *mamzerim*? If you say that Beth Hillel thinks that [a child from a relationship of people who are] liable to *karet* does not produce *mamzerim*, but behold R. Eleazar said: **Even though Beth Shammai argues with Beth Hillel regarding the cowife, they agree that the offspring is not a mamzer for a mamzer only results from a woman who is prohibited because of incest and whose punishment is cutting-off.** Rather, conclude that they did not act. No, they did act but they informed each other [of controversial cases] and kept away. This is also confirmed from the continuation of the Mishnah, **All the pure objects...** Rather, they informed each other. We have concluded from it.

[2] Come and hear: **Even though Beth Shammai argues with Beth Hillel regarding cowives...** still Beth Shammai did not refrain from marrying women of Beth Hillel nor did Beth Hillel from Beth Shammai. This teaches you that they practiced with truth and peace between them as the verse states, "*Truth and peace do they love*" (Zech 8:19) **still Beth Shammai did not refrain from marrying women of Beth Hillel nor did Beth Hillel [refrain from marrying women] of Beth Shammai. This teaches you that they practiced with truth and peace between them, as the verse states, "Truth and peace do they love" (Zech 8:19). R. Shimon says, "They did refrain from the definite [women] but not from the doubtful ones."** If you say they [Beth Shammai] did act [according to their opinions] it is well; for that reason they refrained [from marrying]. But if you say they did not act, why did they refrain?
...As Rav Nahman bar Isaac said...
[In definite cases] they informed each other and kept away. What does this teach us? That they treated each other with love and friendship....

[3] Come and hear: **R. Yohanan ben Nuri said, "...Come and let us institute that the cowives should perform *halisa* and not *yibbum*."** ...Rabban Shimon ben Gamaliel said, **"What should we do about the previous cowives?"** If you say they [Beth Shammai] did act [according to their opinions] it is well; for that reason he said "What should we do." But if you say they did not act, what does "What should we do" mean? Rav Nahman bar Isaac replied: This was required only in the case of the cowife herself.

[4] Come and hear: **R. Tarfon said, "I desire that [a case of] a cowife should come before me so that I can marry her to a priest."** Say, "that I could make her marry [someone else]" But he said, "I desire." He only wanted to reject the decree of R. Yohanan ben Nuri.

[5] Come and hear: It happened that Rabban Gamaliel's daughter was married to Abba, his brother, who died without children, and Rabban Gamaliel performed *yibbum* with her cowife. How can you explain this? Was Rabban Gamaliel a student of Beth Shammai? Rather, the daughter of Rabban Gamaliel is different because she was infertile....

[6] R. Mesharsheya asked: **It happened that R. Akiba gathered an *etrog* on the first of Shevat and subjected it to two tithes, one according to the view of Beth Shammai and the other according to the view of Beth Hillel.** Conclude from this that they did act [according to Beth Shammai]?

R. Akiba was uncertain of his learning and he did not know whether Beth Hillel said the first of Shevat or the fifteenth of Shevat.

[7] Mar Zutra asked: **It happened that the daughter-in-law of Shammai the Elder gave birth and he broke a hole through the ceiling and covered it above the bed [thus making a *sukkah*] for the sake of the child.** Conclude from this that they did act [according to Beth Shammai]?

In that case, one who sees it can assume that he made it to increase the airspace.

[8] Mar Zutra asked: **It happened with the trough of Yehu in Jerusalem, which had a hole in it [and was connected] to a ritual bath, and all the utensils in Jerusalem were made pure in it, that Beth Shammai sent and had the hole widened. For Beth Shammai says [that the connection is not valid] until a majority of [the wall] is broken through.** ...Conclude from this that they did act [according to Beth Shammai]?

In that case, one who sees it can assume that he made it to increase the water flow.

[9] Come and hear: **R. Eleazar bar Sadoq said: When I was learning Torah with R. Yohanan Hahorani I noticed that... And even though he was a student of Shammai, he always practiced according to the view of Beth Hillel.**

If you say they [Beth Shammai] did act [according to their opinions] it is well; that is why [R. Yohanan's conformity with Beth Hillel] needed to be stated. But if you say they did not act, then what does that statement add?

[10] Come and hear: **They asked R. Yehoshua, "What is the law regarding the daughter's cowife?...He said to them, "Why do you insert my head between two great mountains, between two great factions, between Beth Shammai and Beth Hillel? I am afraid that they will crush my head!..."**

If you say they [Beth Shammai] did act [according to their opinions] it is well; that is why he said, "I am afraid." But if you say they did not act, then why did he say, "I am afraid"?

[11] Come and hear: In the days of R. Dosa ben Harkinas the daughter's cowife was permitted to the brothers.

Conclude from this that they did act [according to Beth Shammai]. It is proven.

- *The Bavli presents a long and complex discussion of whether or not Beth Shammai practiced their own opinions. Before delving into the details, read the sugya quickly to get a sense of its structure. What is the Bavli's conclusion?*
- *How does the Bavli differ from the Yerushalmi?*

8. Yerushalmi and Bavli Versions of the R. Dosa Story

bYev 16a	yYev 1:6, 3a
גופא: בימי רבי דוסא בן הרכינס התירו צרת הבת לאחין, והיה הדבר קשה לחכמים, מפני שחכם גדול	ר' יעקב בר אידי בשם ר' יהושע בן לוי מעשה שנכנסו זקינים אצל ר' דוסא בן הרכינס לשאול לו על צרת הבת

<p>היה, ועיניו קמו מלבא לבית המדרש. אמרו מי ילך ויודיעו? אמר להן רבי יהושע: אני אלך. ואחריו מי? רבי אלעזר בן עזריה. ואחריו מי? ר' עקיבא.</p>	
<p>הלכו ועמדו על פתח ביתו. נכנסה שפחותו, אמרה לו: רבי, חכמי ישראל באין אצלך, אמר לה: יכנסו, ונכנסו. תפסו לרבי יהושע והושיבהו על מטה של זהב. אמר לו: רבי, אמור לתלמידך אחר וישב, אמר לו: מי הוא? רבי אלעזר בן עזריה. אמר: ויש לו בן לעזריה חבירו? קרא עליו המקרא הזה: נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם, תפסו והושיבו על מטה של זהב. אמר לו: רבי, אמור לתלמידך אחר וישב, אמר לו: ומי הוא? עקיבא בן יוסף. אמר לו: אתה הוא עקיבא בן יוסף, ששמך הולך מסוף העולם ועד סופו? שב, בני, שב, כמותך ירבו בישראל.</p>	
<p>התחילו מסבבים אותו בהלכות, עד שהגיעו לצרת הבת. אמרו ליה: צרת הבת, מהו? אמר להן: מחלוקת בית שמאי ובית הלל. הלכה כדברי מי? אמר להן: הלכה כבית הלל. אמרו ליה, והלא משמך אמרו: הלכה כבית שמאי! אמר להם: דוסא שמעתם, או בן הרכינס שמעתם? אמרו ליה: חיי רבי, סתם שמענו. אמר להם: אח קטן יש לי, בכור שטן הוא, ויונתן שמו, והוא מתלמידי שמאי, והזהרו שלא יקפח אתכם בהלכות, לפי שיש עמו שלש מאות תשובות בצרת הבת שהיא מותרת,</p>	<p>אמרו לו אתה הוא שאת מתיר בצרות אמר לון מה שמעתון דוסא בן הרכינס אמרו לו בן הרכינס אמי לון יונתן אחי הוה בכור שטן ומתלמידי בית שמאי היזהרו ממנו שלש מאות תשובו' יש לו על צרת הבת</p>
<p>אבל מעיד אני עלי שמים וארץ, שעל מדוכה זו ישב חגי הנביא, ואמר שלשה דברים: צרת הבת אסורה, עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית, ומקבלים גרים מן הקרדויין ומן התרמודים.</p>	<p>אזלון לגביה שלח וכתב ליה היזהר שחכמי ישראל נכנסין אצלך עלון ויתב להו קומוי הוה מסביר להון ולא סברין מיסבר להון ולא סברין שריין מתנמנמין אמר להן מה אתון מתנמנמין שרי מישדי עליהון צריין ואית דמריין בחד תרע עלון ובתלתא נפקין שלח אמר ליה מה שלחת לי בני נש בעו מילף ואמרת לי אינון חכמי ישראל אתו לגביה אמרון ליה את מה את אמר</p>
<p>תנא: כשנכנסו, נכנסו בפתח אחד, כשיצאו, יצאו בשלשה פתחים. פגע בו ברי"ע, אקשי ליה ואוקמיה. אמר לו: אתה הוא עקיבא, ששמך הולך מסוף העולם ועד סופו? אשריך שזכית לשם, ועדיין לא הגעת לרועי בקר! אמר לו רבי עקיבא: ואפילו לרועי צאן!</p>	<p>אמר תלון שני עיני דניחמי לחכמי ישראל ראה את רבי יהושע וקרא עליו את מי יורה דיעה זכור אני שהיתה אמו מולכת עריסתו לבית הכנסת בשביל שיתדבקו אזניו בדברי תורה את רבי עקיבא וקרא עליו כפירים רשו ורעבו מכירו אני שאדם גיבור בתורה הוא ראה את רבי לעזר בן עזריה וקרא עליו נער הייתי גם זקנתי מכירו אני שהוא דור עשירי לעזרא ועיני דמיין לדידיה אמר רבי חנינה דציפורין אף רבי טרפון הוה עמהן וקרא עליו כהדא דרבי לעזר בן עזריה</p>

Yerushalmi – R. Dosa Story

R. Ya`aqov bar Idi in the name of R. Yehoshua ben Levi [related] a story: when the elders visited R. Dosa ben Harkinas to ask him about the case of the daughter's cowwife, they said to him, are you the one who permits cowwives? He told them, "Did you hear [that rumor about] Dosa ben Harkinas?" They responded, "Ben Harkinas." He told them, "My brother Yonatan is the firstborn of Satan and is a student of Beth Shammai. Be wary of him for he

has three hundred responses concerning the daughter's cowife." They went to him. [R. Dosa] sent a letter to him writing, "be wary as the sages of Israel are coming to you."

They entered and he sat himself before them. He was explaining it to them but they did not understand. He explained it to them again but they did not understand. They began to doze. He told them, "Why are you dozing?" He began to throw pebbles at them. Some say that they entered through one doorway and exited through three. He sent and told him [R. Dosa], "What did you send me? These people have yet to learn and you tell me they are the sages of Israel?!"

They came to him [R. Dosa] and asked him, "As for you, what do you say [about the cowife]?" He told them, "Upon this very mortar stood Haggai the prophet and testified concerning three matters: concerning the daughter's cowife that she may marry a priest, concerning the lands Amon and Moab that they require tithing of the poor man's tithe in the Seventh year, and concerning the converts of Palmyra that they may marry into the congregation." He added, "Lift up my two eyes that I may look upon the sages of Israel." He saw R. Yehoshua and applied to him the verse, "*To whom would he give instruction? [To whom expound a message? To those newly weaned from milk, Just taken away from the breast]*" (Is 28:9). I remember that his mother would carry his cradle to the synagogue so that his ears would cleave to words of Torah." [He saw] R. Akiba and applied to him the verse, "*Lions have been reduced to starvation, [but those who turn to the LORD shall not lack any good]*" (Ps 34:11). I recognize him to be a man who is mighty in Torah." He saw R. Eleazar ben Azariah and applied to him the verse, "*I have been young and am now old, [but I have never seen a righteous man abandoned, or his children seeking bread]*" (Ps 37:25). I recognize him to be a tenth generation descendent of Ezra and his eyes are similar to his [Ezra's]." R. Haninah of Sephorris said, "R. Tarfon was also with them and he [R. Dosa] applied the same verse as he did for R. Eleazar ben Azariah."

Polycarp (second century apostolic father) *Phil.* VII.1:

For everyone who does not confess that Jesus Christ has come in [the flesh] is an anti-Christ; And whosoever does not confess the testimony of the cross is of the devil: and whosoever perverts the sayings of the Lord for his own desires, and alleges [there is] neither a resurrection nor a judgment, -- this one is the first-born of Satan (οὗτος πρωτότοκος ἐστι τοῦ σατανᾶ).

Bavli – R. Dosa Story

In the days of R. Dosa ben Harkinas they permitted the daughter's cowife to the brothers but this matter was distressing to the sages because he [R. Dosa ben Harkinas] was a great sage. His failing eyes kept him from coming to the House of Study.

They said, "Who will go and inform him?" R. Yehoshua said to them, "I will go." And after him who? R. Eleazar ben Azariah. And after him who? R. Akiba.

They went and stood at the entrance to his house. His maid entered. She said to him [R. Dosa], "Master, the sages of Israel are coming to you." He said to her, "Let them enter," and they entered. He seized R. Yehoshua and sat him down upon a golden bed.

He [R. Yehoshua] said to him [R. Dosa], "Master, tell your other student to sit." He replied, "Who is he?" "R. Eleazar ben Azariah." He said, "Does our friend Azariah have a son!" He applied to him the verse: "*I have been young and am now old, but I have never seen a righteous man abandoned or his children seeking bread.*" He seized him and sat him down upon a golden bed.

He said to him, "Master, tell your other student to sit." He replied, "And Who is he?" "Akiba ben Yosef." He said to him, "Are you Akiba ben Yosef whose reputation spreads from one end of the world to the other? Sit, my son, sit. May there be many like you in Israel."

They began to surround him with laws until they arrived at the daughter's cowife. They said to him, "What is the law regarding the daughter's cowife?" He said to them, "It is the subject of a dispute between Beth Shammai and Beth Hillel." "According to whom is the halakha?" He said to them, "The halakha follows Beth Hillel." They said to him, "But it was said in your name that halakha follows Beth Shammai?" He said to them, "Did you hear 'Dosa' or did you hear 'the son of Harkinas'?" They said to him, "By the life of our master, we heard it without designation [of the name of the son]." He said to them, "I have a little brother who is the firstborn of Satan. His name is Yonatan and he is a student of Beth Shammai. Be careful that he does not overwhelm you with laws, for he possesses three hundred explanations for why the daughter's cowife is permitted. However, I testify by heaven and earth that Haggai the prophet sat upon this mortar and said three things: the daughter's cowife is prohibited..."

It was taught: When they entered, they entered through one doorway, but when they left, they left through three doorways. He [R. Yonatan ben Harkinas] bumped into R. Akiba. He [R. Yonatan] challenged him [R. Akiba] and made him stand silent. He said to him, "Are you Akiba whose reputation spreads from one end of the world to the other? Praised are you that you merited such a reputation even though you have not yet reached the level of ox herders." R. Akiba said to him, "Not even the level of shepherds."

- *What is the point of this story?*
- *Compare and contrast the two versions of the story. How do they differ regarding the legitimacy of Beth Shammai?*